ПРИДУНАЙСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
Приватного акціонерного товариства
«Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна Академія управління персоналом»

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Педагогічної ради
Придунайського фахового коледжу
ПрАТ «ВНЗ «МАУП»
протокол від «31» _серпня_ 2026 р. № 1

ВВЕДЕНО В ДІЮ
наказом директора Коледжу
від «31» 08 2026 р. № 8-О

ПОЛОЖЕННЯ
про організацію інклюзивного навчання у Придунайському фаховому коледжі ПрАТ «ВНЗ «МАУП»

Ізмаїл – 2026

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення визначає організаційні засади забезпечення права осіб з особливими освітніми потребами на здобуття фахової передвищої освіти у Придунайському фаховому коледжі ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (далі – Коледж), порядок створення інклюзивних груп, організації психолого-педагогічного та навчально-реабілітаційного супроводу, застосування розумного пристосування, адаптації освітнього середовища, оцінювання результатів навчання та моніторингу якості інклюзивного навчання.

1.2. Положення розроблено відповідно до Конституції України, Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні», постанови Кабінету Міністрів України від 15 грудня 2021 року № 1321 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання в закладах фахової передвищої освіти», наказу Міністерства освіти і науки України від 02 травня 2023 року № 510, інших нормативно-правових актів, установчих документів ПрАТ «ВНЗ «МАУП» та локальних актів Коледжу.

1.3. Інклюзивне навчання організовується за очною, заочною та дуальною формами здобуття освіти з урахуванням індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів здобувача освіти.

1.4. Організація інклюзивного навчання ґрунтується на принципах недискримінації, поваги до гідності, врахування багатоманітності людини, рівності можливостей, ефективного залучення, доступності, партнерства, конфіденційності, індивідуалізації та універсального дизайну.

1.5. Наявність особливих освітніх потреб не може бути підставою для обмеження права особи на вступ, навчання, участь у студентському самоврядуванні, практичній підготовці, академічній мобільності, культурному та громадському житті Коледжу.

1.6. У цьому Положенні терміни вживаються у значеннях, визначених законодавством України.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ

2.1. Метою інклюзивного навчання є забезпечення рівного, безбар'єрного та якісного доступу осіб з особливими освітніми потребами до фахової передвищої освіти, їх соціалізації, професійного становлення та повноцінної участі в освітньому процесі.

2.2. Основними завданнями є:

- виявлення та усунення фізичних, інформаційних, комунікаційних, цифрових, організаційних і психологічних бар'єрів;
- створення інклюзивних груп та організація командного супроводу;
- забезпечення розумного пристосування та доступних форматів навчальних матеріалів;
- адаптація методів, темпу, способів комунікації та процедур оцінювання без зниження передбачених освітньо-професійною програмою результатів навчання;
- забезпечення доступності практичної підготовки, атестації, дистанційного навчання та цифрових ресурсів;
- створення безпечного, толерантного та психологічно сприятливого середовища;
- взаємодія з батьками або іншими законними представниками неповнолітніх здобувачів, інклюзивно-ресурсними центрами, закладами охорони здоров'я, соціальними службами та громадськими організаціями;
- підвищення інклюзивної компетентності педагогічних працівників.

3. ПІДСТАВИ ТА ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ

3.1. Інклюзивне навчання організовується на підставі письмової заяви особи з особливими освітніми потребами, а для неповнолітньої особи – також заяви одного з батьків або іншого законного представника.

3.2. До заяви додається висновок про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи, наданий інклюзивно-ресурсним центром, а також, за наявності, індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю та інші документи, що містять рекомендації щодо організації навчання.

3.3. Ненадання документів, які не є обов'язковими за законом, не може бути підставою для відмови у розгляді заяви або у створенні належних умов навчання.

3.4. Директор Коледжу на підставі заяви та відповідного висновку в обов'язковому порядку утворює інклюзивну групу наказом.

3.5. У наказі визначаються склад інклюзивної групи, відповідальна особа, склад команди психолого-педагогічного супроводу, строки підготовки індивідуального плану підтримки та необхідні організаційні заходи.

3.6. У разі вступу або переведення здобувача освіти впродовж навчального року інклюзивна група створюється у найкоротший можливий строк, але не пізніше десяти робочих днів після подання повного комплекту документів.

3.7. Інформація про особливі освітні потреби належить до персональних даних з обмеженим доступом і використовується виключно для організації належної підтримки.

4. КОМАНДА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ

4.1. Для забезпечення інклюзивного навчання наказом директора створюється команда психолого-педагогічного супроводу здобувача освіти.

4.2. До складу команди можуть входити:

- куратор академічної групи;
- педагогічні працівники, які викладають освітні компоненти;
- практичний психолог або соціальний педагог;
- медичний працівник за наявності;
- фахівець інклюзивно-ресурсного центру або інший залучений фахівець;
- асистент здобувача освіти, перекладач жестової мови чи інший фахівець, якщо така підтримка організована;
- здобувач освіти;
- один із батьків або інший законний представник неповнолітнього здобувача.

4.3. Основними завданнями команди є:

- аналіз індивідуальних потреб, сильних сторін та бар'єрів у навчанні;
- визначення необхідних адаптацій, розумного пристосування і форм підтримки;
- підготовка індивідуального плану підтримки та рекомендацій до індивідуального навчального плану;
- координація дій педагогічних працівників і залучених фахівців;
- моніторинг динаміки навчання, участі та соціальної адаптації;
- перегляд форм підтримки не рідше одного разу на семестр або за потреби;
- забезпечення партнерської взаємодії із здобувачем освіти та його законними представниками.

4.4. Засідання команди проводяться за потреби, але не рідше двох разів на навчальний рік. Рішення оформлюються протоколом.

5. ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН ПІДТРИМКИ

5.1. Для здобувача освіти з особливими освітніми потребами команда супроводу розробляє індивідуальний план підтримки, який не замінює

індивідуальний навчальний план, а визначає організаційні, психолого-педагогічні, комунікаційні та технічні умови його реалізації.

5.2. Індивідуальний план підтримки містить відомості про освітні потреби, сильні сторони, бар'єри, необхідні адаптації, розумне пристосування, допоміжні засоби, способи комунікації, особливості оцінювання, практичної підготовки, безпеки та відповідальних осіб.

5.3. План погоджується зі здобувачем освіти, а для неповнолітнього – з одним із батьків або іншим законним представником, і затверджується директором Коледжу.

5.4. План переглядається у разі зміни стану здоров'я, освітніх потреб, форми навчання, місця практики, рекомендацій фахівців або виявлення нових бар'єрів.

6. РОЗУМНЕ ПРИСТОСУВАННЯ ТА АДАПТАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

6.1. Коледж забезпечує розумне пристосування, яке є необхідним і доречним коригуванням, що не покладає непропорційного або невиправданого тягаря та забезпечує реалізацію права особи на освіту нарівні з іншими.

6.2. До можливих заходів належать:

- зміна місця проведення занять у межах будівлі;
- надання додаткового часу для виконання завдань і контрольних заходів;
- зміна способу подання завдань або відповіді без зміни результатів навчання;
- використання збільшеного шрифту, аудіоматеріалів, електронних документів, субтитрів, жестової мови, альтернативної та додаткової комунікації;
- дозвіл на використання власних технічних і допоміжних засобів;
- організація перерв, гнучкого темпу або індивідуального графіка в межах законодавства;
- адаптація цифрових платформ та електронних навчальних матеріалів;
- забезпечення супроводу під час переміщення територією Коледжу;
- визначення доступного маршруту евакуації та індивідуальних заходів безпеки.

6.3. Адаптація не передбачає зниження вимог до обов'язкових результатів навчання та професійних компетентностей, визначених освітньо-професійною програмою.

6.4. Модифікація змісту освітньо-професійної програми допускається лише у випадках і межах, прямо передбачених законодавством, і не може призводити до присудження кваліфікації без досягнення встановлених результатів навчання.

7. ДОСТУПНІСТЬ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

7.1. Коледж поетапно забезпечує архітектурну, транспортну, інформаційну, цифрову та комунікаційну доступність.

7.2. Основними заходами є:

- оцінювання доступності території, входів, коридорів, аудиторій, санітарних приміщень, укриття та шляхів евакуації;
- облаштування пандусів, поручнів, контрастного маркування, доступних санітарних приміщень та місць відпочинку за технічної можливості;
- розміщення зрозумілої навігації, у тому числі візуальної та тактильної;
- забезпечення доступу до вебсайту, електронної платформи та документів у доступних форматах;
- облаштування робочих місць з урахуванням індивідуальних потреб;
- визначення доступних аудиторій для занять та контрольних заходів;
- забезпечення безпечного доступу до укриття.

7.3. Якщо повна фізична доступність окремого приміщення тимчасово не забезпечена, Коледж організовує альтернативне місце проведення занять або інший рівноцінний спосіб участі.

8. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ, ОЦІНЮВАННЯ ТА АТЕСТАЦІЇ

8.1. Педагогічні працівники зобов'язані враховувати рекомендації команди супроводу під час планування занять, підготовки матеріалів, комунікації та оцінювання.

8.2. Здобувачу освіти завчасно повідомляються критерії оцінювання, форма завдань, доступні адаптації та порядок оскарження результатів.

8.3. Форма контрольного заходу може бути адаптована за способом сприймання або відтворення інформації, тривалістю, технічним забезпеченням і місцем проведення, але має забезпечувати перевірку тих самих результатів навчання.

8.4. У разі потреби під час екзамену, заліку або атестації можуть бути забезпечені перекладач жестової мови, асистент, спеціальне програмне забезпечення, окреме доступне приміщення або додатковий час.

8.5. Рішення щодо адаптацій під час атестації приймається завчасно і доводиться до відома екзаменаційної комісії без розголошення надмірної медичної інформації.

9. ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА

9.1. Практична підготовка здобувачів з особливими освітніми потребами організовується на загальних засадах із забезпеченням доступності та розумного пристосування.

9.2. База практики добирається з урахуванням доступності, безпеки, транспортної досяжності, характеру професійних завдань і рекомендацій команди супроводу.

9.3. За потреби укладається додаткова угода або лист-погодження з базою практики щодо необхідних умов підтримки.

9.4. Не допускається звільнення від обов'язкових результатів практичної підготовки. За потреби змінюються організаційні умови, послідовність завдань, спосіб комунікації або місце виконання.

10. ПСИХОЛОГІЧНА, СОЦІАЛЬНА ТА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА ПІДТРИМКА

10.1. Коледж у межах наявних ресурсів забезпечує психологічну, соціально-педагогічну, консультативну та організаційну підтримку.

10.2. Коледж може утворювати спеціальний навчально-реабілітаційний підрозділ або команду супроводу та залучати на договірних засадах фахівців інших установ.

10.3. За потреби на території Коледжу або у співпраці з відповідними установами можуть надаватися соціальні послуги, зокрема фізичний супровід, супровід під час інклюзивного навчання, переклад жестовою мовою та інші послуги.

10.4. Психологічна підтримка здійснюється з дотриманням добровільності, конфіденційності та професійної етики.

11. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

11.1. Здобувач освіти має право:

- на повагу до гідності, конфіденційність і недискримінацію;
- на створення інклюзивної групи за наявності законних підстав;

- на розумне пристосування, спеціальний супровід та доступні формати;
- на участь у розробленні і перегляді індивідуального плану підтримки;
- на отримання інформації про доступність, порядок звернення та оскарження;
- на участь у всіх видах освітньої та позааудиторної діяльності.

11.2. Здобувач освіти зобов'язаний:

- надавати достовірну інформацію, необхідну для організації підтримки;
- повідомляти про зміну потреб або обставин, що впливають на навчання та безпеку;
- дотримуватися правил внутрішнього розпорядку, академічної доброчесності та вимог безпеки;
- співпрацювати з командою супроводу.

11.3. Педагогічні працівники зобов'язані:

- виконувати погоджені адаптації та рекомендації;
- використовувати інклюзивні методи навчання і доступні матеріали;
- не допускати стигматизації, дискримінації та розголошення конфіденційної інформації;
- підвищувати професійну компетентність у сфері інклюзивної освіти.

12. УПРАВЛІННЯ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

12.1. Загальне керівництво організацією інклюзивного навчання здійснює директор Коледжу.

12.2. Координацію роботи може бути покладено на заступника директорки, завідувача відділення або іншу посадову особу наказом.

12.3. Педагогічна рада розглядає питання розвитку інклюзивного середовища, результати моніторингу, потреби у ресурсах та заходи з усунення бар'єрів.

12.4. Посадові особи несуть відповідальність за недотримання вимог законодавства, невиконання погоджених заходів підтримки, дискримінацію та неправомірне розголошення персональних даних.

13. ФІНАНСУВАННЯ

13.1. Фінансування заходів з організації інклюзивного навчання здійснюється за рахунок коштів Коледжу, засновника, благодійної допомоги, грантів та інших джерел, не заборонених законодавством.

13.2. Відсутність окремого бюджетного фінансування не звільняє Коледж від обов'язку забезпечити необхідне розумне пристосування в межах законодавства.

13.3. Придбання допоміжних засобів, облаштування доступності та залучення фахівців здійснюються відповідно до затверджених кошторисів і планів розвитку матеріально-технічної бази.

14. МОНІТОРИНГ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ

14.1. Ефективність інклюзивного навчання оцінюється не рідше одного разу на семестр командою супроводу та щороку в межах внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

14.2. Моніторинг охоплює доступність середовища, участь здобувача в освітньому процесі, результативність адаптацій, психологічний комфорт, якість практичної підготовки, задоволеність здобувача та своєчасність виконання заходів.

14.3. За результатами моніторингу готуються коригувальні заходи, оновлюється індивідуальний план підтримки та план усунення бар'єрів.

14.4. Узагальнені результати можуть оприлюднюватися без розкриття персональних даних.

15. ПОРЯДОК ПОДАННЯ ЗВЕРНЕНЬ І СКАРГ

15.1. Здобувач освіти або його законний представник може звернутися до директора Коледжу щодо ненадання підтримки, недоступності, дискримінації або порушення конфіденційності.

15.2. Звернення розглядається у строки, встановлені законодавством. За потреби створюється комісія із залученням представника студентського самоврядування та фахівців.

15.3. Подання звернення не може спричиняти негативних наслідків для здобувача освіти.

15.4. Рішення Коледжу може бути оскаржене засновнику, до органів державного нагляду або до суду.

16. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

16.1. Це Положення набирає чинності з дня введення його в дію наказом директора Коледжу.

16.2. Зміни та доповнення схвалюються Педагогічною радою і вводяться в дію наказом директора.

16.3. У разі зміни законодавства положення цього документа застосовуються в частині, що не суперечить чинним нормативно-правовим актам.

16.4. Питання, не врегульовані цим Положенням, вирішуються відповідно до законодавства України та локальних актів Коледжу.

ДОДАТОК 1

ЗАЯВА ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ

Директору Придунайського фахового коледжу ПрАТ «ВНЗ «МАУП»
від _____
Прошу організувати інклюзивне навчання для _____
освітньо-професійна програма _____ курс ___ група _____
Коротка інформація про необхідні умови підтримки: _____
До заяви додаю:
_____
Даю згоду на обробку персональних даних у межах, необхідних для організації освітнього процесу.
«___» _____ 20___ р. _____ / _____

ДОДАТОК 2

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН ПІДТРИМКИ

Розділ	Зміст
Відомості про здобувача освіти	
Сильні сторони та освітні інтереси	
Основні бар'єри у навчанні	
Рекомендовані адаптації	
Розумне пристосування	
Допоміжні засоби і технології	
Особливості комунікації	
Особливості оцінювання	
Практична підготовка	
Безпека та евакуація	
Відповідальні особи	
Строки моніторингу і перегляду	

Здобувач освіти _____ Законний представник _____

Координатор супроводу _____ Директор _____

ДОДАТОК 3

ПРОТОКОЛ ЗАСІДАННЯ КОМАНДИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ

Протокол № ___ від «___» _____ 20___ року

Присутні:

_____

Порядок денний:

_____

Розглянули:

_____

Вирішили:

_____

Відповідальні та строки: _____

Голова команди _____ Секретар _____

ДОДАТОК 4

КАРТА ОЦІНЮВАННЯ ДОСТУПНОСТІ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

№	Об'єкт оцінювання	Стан	Необхідні заходи	Строк/відповідальний
	Вхід до будівлі			
	Шляхи пересування			
	Навчальні аудиторії			
	Санітарні приміщення			
	Укриття та евакуація			
	Інформаційна навігація			
	Вебсайт і цифрова платформа			
	Бібліотечні ресурси			
	Місце практичної підготовки			

ДОДАТОК 5

КАРТА МОНІТОРИНГУ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПЛАНУ ПІДТРИМКИ

№	Захід підтримки	Відповідальний	Строк	Результат	Рішення про коригування

ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ НОРМАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ

- Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю.
- Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII.
- Закон України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 № 2745-VIII.
- Закон України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні».
- Постанова Кабінету Міністрів України від 15.12.2021 № 1321 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання в закладах фахової передвищої освіти».
- Наказ МОН України від 02.05.2023 № 510 «Про затвердження Типового положення про організацію освітнього процесу в закладах фахової передвищої освіти та Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти».
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.04.2021 № 366-р «Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року».
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 07.06.2024 № 527-р «Про схвалення Національної стратегії розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації на 2024-2026 роки».